

Wymagania edukacyjne

Przedmiot: JĘZYK POLSKI

KLASA IV TECHNIKUM (na podbudowie szkoły podstawowej)

Podręcznik: „Ponad słowami”. Podręcznik do języka polskiego dla liceum ogólnokształcącego i technikum dla klasy 3. Część 2. Zakres podstawowy i rozszerzony. **EDYCJA 2024**

Autorzy: J. Kościerzyńska, A. Cisowska, M. Matecka, A. Wróblewska, J. Ginter, A. Równy

Wydawnictwo: Nowa Era

Prezentowane wymagania edukacyjne opracowane zostały przez nauczycieli języka polskiego w oparciu o materiały Nowej Ery i są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w klasie IV. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen. Podane wymagania obejmują również zakres rozszerzony nauki języka polskiego, dla uczniów zainteresowanych zdawaniem egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie rozszerzonym. Formuła tematu zajęć edukacyjnych może różnić się od zawartego w poniższym materiale.

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE					
1. Dwudziestolecie międzywojenne – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none">określić ramy czasowe epokischarakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none">zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none">wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestolecu międzywojennym	<ul style="list-style-type: none">dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne	<ul style="list-style-type: none">poszerzyć kontekst historyczny
2. i 3. Filozofia i sztuka dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none">wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none">zaprezentować założenia fenomenologii, psychoanalizy i katastrofizmuzaprezentować cechy	<ul style="list-style-type: none">porównać architekturę secesyjną i modernistycznąwskazać najważniejsze	<ul style="list-style-type: none">dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none">dokonać analizy wybranego filmu z dwudziestolecia międzywojennego

		kierunków w sztuce dwudziestolecia międzywojennego	cechy teatru w dwudziestolecu międzywojennym		
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
4. Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> wymienić wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najistotniejszych twórców z epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować polskie ruchy awangardowe
5. Podróż w nieistnienie – <i>Topielec</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat bohatera wiersza opisać sytuację liryczną w utworze wypowiedzieć się na temat różnych form opisu kontaktu człowieka z przyrodą w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych użytych w utworze zinterpretować tytuł wiersza wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania śmierci w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu kreacji przestrzeni w wierszu omówić aspekt epistemologiczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne koncepcje poznania w kontekście wybranych utworów literackich
6. Człowiek wobec niedoskonałości świata – <i>Dusiołek</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu wskazać elementy ludowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy ballady omówić funkcję elementów ludowych w utworze wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi) 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać przenośny sens opowiadanej historii 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat archetypicznego obrazu dzieciństwa
7. Konteksty i nawiązania – Jarosław Marek Rymkiewicz, <i>Ogród w Milanówku, koty</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza zaprezentować sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza i jego stosunku do świata natury 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty związane z motywem ogrodu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować kluczowe motywy w wierszu porównać wiersz Jarosława Marka 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat ontologicznego statusu istnienia w wierszach Jarosława Marka Rymkiewicza i

<i>styczniowe</i>				Rymkiewicza z <i>Dusiołkiem</i> Bolesława Leśmiana	Bolesława Leśmiana • omówić przenikanie się konwencji w wierszach
8. Symboliczne znaczenie tańca w wierszu <i>Świdryga i Midryga</i> Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• omówić sposób opisania tańca w wierszu • wskazać w wierszu elementy groteski i określić jej funkcję • wskazać konteksty związane z motywem tańca • omówić funkcję fantastyki w wierszu	• zinterpretować treści symboliczne utworu • omówić sposób przedstawienia w wierszu relacji między życiem a śmiercią • zinterpretować puentę utworu	• rozpoznać konwencję baśniową i określić jej funkcję w utworze
9. Zmysłowy obraz intymności – *** [W <i>malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem</i>] Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję	• wskazać w utworze elementy tworzące atmosferę intymności • wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń	• wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności	• omówić różne sposoby ukazania cielesności oraz relacji intymnych w tekstach kultury
10. Piękno i brzydota – <i>Żołnierz</i> Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić dosłowną i symboliczną funkcję analogii pomiędzy kalekim żołnierzem a drewnianą figurą • omówić koncepcję Boga, która wyłania się z wiersza	• zinterpretować wymowę utworu • wskazać konteksty związane ze sposobem ukazywania brzydoty w tekstach kultury	• omówić przenikanie się etyki i estetyki w utworze
11. Co jest po drugiej stronie? – <i>Dziewczyna</i>	• omówić treść wiersza • zdefiniować	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki	• określić cel bohaterów ballady w sensie dosłownym i	• wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji	• omówić funkcję konwencji baśniowej

Bolesława Leśmiana	balladę	językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	symbolicznym • wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny	w kontekście utworu • zinterpretować metaforykę ballady • sformułować tezę interpretacyjną utworu	
12. Krytyczne czytanie tekstu	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
13. Prowokacja artystyczna – <i>Wiosna. Dytyramb</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	• wypowiedzieć się na temat grupy Skamander • wymienić cechy poezji skamandrytów • omówić treść fragmentów utworu	• omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat funkcji tłumy w fragmentach wiersza • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury	• zinterpretować znaczenie tłumy i wiosny w kontekście utworu oraz twórczości skamandrytów • zinterpretować znaczenie fragmentu: <i>Thumie! Ty masz RACJĘ!!!</i>	• omówić dialog z tradycją w sposobie przedstawienia kobiety i matki • wskazać elementy tabu naruszone we fragmentach wiersza i omówić funkcję zastosowania tego zabiegu
14. Manifest poetycki – <i>Do krytyków</i> Juliana Tuwima	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• wskazać konteksty związane z rolą poety i poezji • odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów	• zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza	• określić cechy literatury charakterystyczne dla grup literackich różnych okresów
15. Eksperymenty językowe – <i>Słowisień</i> Juliana Tuwima	• zaprezentować skojarzenia z wyrazami użytymi w tekście	• zrekonstruować sens wiersza • wskazać w wierszu synestezję	• dokonać analizy budowy słowotwórczej wyrazów użytych w wierszu	• omówić warstwę brzmieniową utworu	• porównać deformację słowną zastosowaną przez Juliana Tuwima z malarstwem kubistycznym
16. Powrót do źródeł poezji – <i>Rzecz Czarnoleska</i>	• wskazać w wierszu słowa kluczowe	• wymienić zasługi renesansowego poety przedstawione w	• zaprezentować rolę Jana Kochanowskiego w	• wskazać uniwersalne prawdy zawarte w utworze	• podjąć dyskusję na temat funkcji sztuki

Juliana Tuwima		wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	literaturze polskiej • wypowiedzieć się na temat funkcji słowa w poezji		
17. Satyra społeczno-polityczna – <i>Bal w Operze</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	• omówić treść fragmentów utworu	• omówić kompozycję fragmentów tekstu • porównać przebieg balu z jego opisem w prasie • rozpoznać środki językowe użyte we fragmentach utworu i określić ich funkcję • wskazać we fragmentach utworu elementy stylu potocznego i określić jego funkcję	• objaśnić, w czym przejawiają się ekspresjonizm i katastrofizm we fragmentach utworu • odnaleźć we fragmentach utworu elementy groteskowe i określić ich funkcję	• zinterpretować znaczenie opisu balu we fragmentach utworu	• wskazać we fragmentach wiersza elementy parodii • odczytać tekst w jego warstwach semantycznej i semiotycznej
18. Czas obśmiany, czas oswojony – <i>Czas krawiec kulawy</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	• omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wyjaśnić, dlaczego wyraz <i>Czas</i> został zapisany wielką literą • wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję	• zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu • zinterpretować puentę wiersza	• porównać wiersz Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej z twórczością Daniela Naborowskiego
19. Epigramatyczny charakter <i>Pocałunków</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór)	• określić rodzaj liryki • przedstawić sytuację liryczną w utworach • zdefiniować epigramat	• rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe utworów	• zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach • rozpoznać ironię w wierszach • wskazać konteksty	• zinterpretować puentę utworów • omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy	• wskazać konteksty i nawiązania do utworów

			potrzebne do interpretacji tekstów		
20. <i>Laura i Filon</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej – reinterpretacja utworu sielankowego	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zdefiniować sielankę 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście nawiązania do utworu Franciszka Karpińskiego • wskazać w utworze elementy demaskujące nierealność sceny przedstawionej w pierwowzorze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat stosunku podmiotu lirycznego wiersza do sentymentalnej konwencji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Eugeniusza Zaka w kontekście utworu
21. Lęk przed starością – <i>Stara kobieta</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i <i>gubione</i> Krystyny Miłobędzkiej (wybór)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy starości przedstawione w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję • wskazać w utworach elementy języka potocznego i określić ich funkcję • rozpoznać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia w utworach starości i samotności • porównać tematy wierszy Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Krystyny Miłobędzkiej • określić stosunek do upływającego czasu w wierszach obu poetek 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować i porównać puenty wierszy • zinterpretować znaczenie wierszy Krystyny Miłobędzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obraz starości w różnych tekstach kultury • dokonać analizy porównawczej wierszy
22. <i>Człowiek wobec ogromu katedry</i> – <i>Notre-Dame</i> Juliana Przybosa (poziom rozszerzony)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy architektury gotyckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić boski i ludzki aspekt katedry • zinterpretować metaforę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną wiersza • zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazów katedr przedstawionych w różnych tekstach kultury
23. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
24. Katastroficzna wizja rzeczywistości w wierszu <i>mały mit</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> określić sytuację komunikacyjną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia wypowiedzieć się na temat wizji rzeczywistości wyłaniającej się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> postawić tezę interpretacyjną zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazu Salvadora Dalego <i>Sen</i> w kontekście wiersza
25. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odeczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensów utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować teksty
26.,27.,28.. Dom rodzinny i rewolucja w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść powieści opisać dom rodzinny Cezarego Baryki omówić etapy rewolucji przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej omówić relację Cezarego i jego matki 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść sposób przedstawienia rewolucji do tradycji literackiej omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji zaprezentować etapy dojrzewania Cezarego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania rewolucji w tekstach kultury
29. i 30. Dwór szlachecki i miłość w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować mieszkańców Nawłoci omówić rozkład 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia dworku szlacheckiego w Nawłoci 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać nawiązania do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza w 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przemyśleń Cezarego Baryki na temat sposobu życia 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy funkcji nawiązań do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza

	dnia mieszkańców dworku	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku 	sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców	Wielosławskich <ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ pobytu Cezarego w Nawłoci na proces kształtowania się jego światopoglądu 	
31. i 32. Wolna ojczyzna i polityka w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować recepty Szymona Gajowca i Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej • zaprezentować poglądy Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim Lulkiem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować dosłowne i metaforyczne znaczenie tytułu powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera • zinterpretować ostatnią scenę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawiania Polski i Polaków w literaturze
33. Podróż do mitycznej Polski w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować opowieść o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki • wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie szkła • odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję opowieści o szklanych domach w planie ideologicznym powieści • zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania utopii w wybranych tekstach kultury
34. <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego – kształt artystyczny utworu	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści elementy realizmu, naturalizmu i symbolizmu oraz określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści elementy parodii i określić ich funkcję
35.-38. Geneza powieści/ Świat salonów i suterren w <i>Granicy</i> Zofii Nałkowskiej/ Portrety psychologiczne bohaterów	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację • omówić świat salonów i suterren 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problematykę relacji międzyludzkich <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzować bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści elementy psychologiczne i symboliczne oraz określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawiania Polaków w literaturze, rozważyć wpływ czynnika psychologicznego na życie <ul style="list-style-type: none"> • retrospekcja w powieściach

<p>39. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<p>40. i 41. Powrót do szkoły, czyli wieczna gęba ucznia – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wymienić cechy chłopiąt i chłopaków • opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego • zrelacjonować przebieg lekcji języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy formy szkoły • odnieść sposób przedstawienia szkoły w <i>Ferdydurke</i> do swoich doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zabiegi manipulacyjne Pimki mające wpędzić Józia w formę ucznia • zaprezentować mechanizm upupiania • omówić funkcję groteskowego przedstawienia rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić mechanizm symetrii i analogii na przykładzie tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt • dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczny sens konfrontacji Józia z samym sobą w kontekście teorii psychoanalizy Zygmunta Freuda • odwołując się do <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri, zinterpretować pierwsze zdanie fragmentu powieści oraz motyw wędrówki Józia
<p>42. Forma uświadomiona i rozbicie formy – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek • wskazać elementy formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia Młodziakom przez Pimkę • dokonać analizy sceny rozbicia formy w pokoju Zuty 	
<p>43. Piekło Formy – szkoła, nowoczesność, tradycja. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragment, w którym pojawia się wyraz <i>łydka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób mówienia o gębie w dworku Hurleckich • wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: <i>pupa</i>, <i>łydka</i> i <i>gęba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>pupa</i> w kontekście szkoły • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>łydka</i> w kontekście formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatni akapit powieści • omówić strategie manipulowania formą 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obrazy polskich ziemian w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego i <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza

			<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>gęba</i> w kontekście dworku Hurleckich • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>forma</i> (w odniesieniu do powieści oraz uniwersalne) 		
44. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza – powieść awangardowa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację powieści • omówić język utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję neologizmów użytych w utworze • omówić kompozycję powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy awangardowe • wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter rzeczywistości przedstawionej w <i>Ferdydurke</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy cech języka <i>Ferdydurke</i> w kontekście epoki
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
45. i 46.	Poprawność językowa. Norma językowa i innowacje językowe				<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować językową • wymienić poprawność • zaprezentować podział innowacji językowych • wymienić innowacji językowej • zdefiniować językową

47. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznanym słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
48. Błędy językowe	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować klasyfikację błędów językowych • wymienić typy błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział błędów językowych ze względu na obszary języka • zaprezentować przyczyny powstawania błędów językowych • wskazać błędy językowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać błędy językowe znalezione w tekście • wyjaśnić, na czym polegają błędy językowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy językowe 	
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
*49.	Felieton				<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i funkcje felietonów • wymienić felietonów • zaprezentować tworzenia fe
50. Skarga, zażalenie, reklamacja	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować cechy skargi • wymienić etapy pisania skargi • zdefiniować zażalenie • wymienić etapy pisania zażalenia • zdefiniować reklamację 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosować formę tekstu do sytuacji • określić sytuacje, w których można złożyć skargę, zażalenie bądź reklamację 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować podane pismo • przekształcić reklamację w skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować skargę, zażalenie i reklamację 	

	• wymienić etapy pisania reklamacji					
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE						
51.,52. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości						• odtworzyć fakty, sądy i
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE						
53. Wojna i okupacja – kontekst historyczno-społeczny						• określić ramy czasowe epoki • opisać formę na obszarach okupowanych Rzeszę
54. Sztuka wobec wojny	• zaprezentować ograniczenia rozwoju sztuki w czasie II wojny światowej • wymienić formy funkcjonowania sztuki w czasie II wojny światowej	• omówić wpływ wojny na rozwój sztuki i sytuację artystów	• omówić funkcję sztuki okolicznościowej na okupowanych terenach • omówić rolę fotografii w czasie II wojny światowej	• zinterpretować dzieła sztuki powstałe w okresie wojny i okupacji	• omówić sztukę satyryczną okresu wojny i okupacji	
WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA						
55						• wskazać w

Historiozoficzna refleksja nad dziejami ludzkości w wierszu <i>Historia</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego						elementy zw militariami
56.,57. Tragizm pokolenia Kolumbów w wierszu <i>Pokolenie [Wiatr drzewa spienia...]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać motywy arkadyjskie i katastroficzne w pierwszej części wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zestawienie motywów arkadyjskich i katastroficznych w utworze omówić kompozycyjną funkcję paralelizmów w środkowej części wiersza wypowiedzieć się na temat wartości utraconych przez członków pokolenia 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie odwołania do <i>Iliady</i> Homera zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają deklaratywny i refleksyjny charakter ostatniej strofy wiersza 	
58. <i>Z głową na karabinie</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – polemika z poezją tyrtejską	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy przeszłości i terażniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób i funkcje kontrastowego zestawienia przeszłości i terażniejszości odnieść przedstawiony w wierszu motyw 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforykę tekstu zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść problem poruszony w wierszu do różnych tekstów kultury i dokonać analizy porównawczej 	

			żołnierza do tradycji literackiej		
59. Dziecko wobec wojny – <i>Elegia o...</i> [<i>chłopcu polskim</i>] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję wskazać w wierszu cechy elegii 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść motyw cierpiącej matki do tradycji literackiej wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty kulturowe, w których wykorzystano motyw dziecka wobec wojny
60. Mityzacja miłości w <i>Erotyku</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza opisać przedstawione w wierszu relacje między kochankami 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy liryki miłosnej w utworze omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać kontekst biograficzny utworu określić nastrój wiersza i wskazać środki językowe, dzięki którym został on osiągnięty 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatnią strofę – dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w wierszach Krzysztofa Kamila Baczyńskiego elementy tradycji literackiej i kulturowej
61. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst
62. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę
63. Problem etycznej odpowiedzialności	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty historyczne utworu omówić znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> odnosząc się do wybranych tekstów kultury, zaprezentować różne

świadców zbrodni w wierszu <i>Campo di Fiori</i> Czesława Miłosza	podobieństwa pomiędzy opisanymi wydarzeniami	językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza	motywu karuzeli dla przekazu wiersza	• zinterpretować puentę wiersza	postawy Polaków wobec Zagłady
64. Pytania o sens sztuki po wojnie – <i>Przedmowa</i> Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• scharakteryzować dwa modele poezji ukryte pod sformułowaniami: <i>mowa prosta</i> i <i>czarodziejstwo słów</i>	• zinterpretować metaforę utworu • zinterpretować puentę wiersza	• odnosząc się do wybranych kontekstów literackich, wypowiedzieć się na temat zadań artystów po wojnie
65. Dwa obrazy rzeczywistości w <i>Walcu</i> Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać dwa plany czasowe	• omówić kompozycję wiersza • wyjaśnić funkcję klamry kompozycyjnej w utworze • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• zaprezentować sposób ukazania balu • omówić obrazy poetyckie będące wizjami katastrofy XX w.	• odnieść wykorzystany w wierszu motyw tańca do tradycji literackiej • zinterpretować metaforę wiersza	• dokonać analizy warstwy brzmieniowej utworu
66. Wyznanie ocalonego – <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza	• wskazać kontrastowe pojęcia wymienione przez podmiot liryczny	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić funkcję wykorzystania kontrastowych pojęć • omówić funkcję powtórzenia wyrazu <i>widziałem</i> • wskazać w wierszu konteksty biblijne i wyjaśnić ich funkcję	• zinterpretować funkcję klamry kompozycyjnej utworu	• dokonać analizy obrazu Pabla Picassa <i>Guernica</i> w kontekście wiersza
67. Manifestacja żalu w <i>Lamencie</i> Tadeusza Różewicza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• omówić kompozycję wiersza • wskazać w utworze cechy gatunkowe	• omówić funkcję prezentacji w wierszu atrybutów młodości	• zinterpretować puentę wiersza	• dokonać analizy obrazu Ernsta Ludwiga Kirchnera <i>Autoportret w mundurze żołnierza</i> w kontekście

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić przedstawione w wierszu atrybuty młodości wskazać adresata lirycznego wiersza 	<p>lamentu</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza wskazać w utworze nawiązania biblijne i mitologiczne oraz określić ich funkcję 		problematyki wiersza
68. Samotność w cierpieniu – <i>Ściana</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia bohaterki utworu omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść obraz cierpiącej matki do tradycji kulturowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić symbolikę tytułowej ściany 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat samotności w cierpieniu
69. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst
70. , 71. Człowiek wobec człowieka w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść tekstu zaprezentować różne reakcje osób wychodzących z wagonów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kreację narratora tekstu omówić kreacje bohaterów tekstu omówić sposób przedstawienia esesmanów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić konteksty: historyczny i biograficzny omówić funkcję gwary obozowej w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy człowieka zlagrowanego omówić funkcję behawioralnego sposobu opisu bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania obozu koncentracyjnego w kulturze
72. Człowiek wobec zła w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego	<ul style="list-style-type: none"> omówić zachowania więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy opisu behawioralnego w prezentacji rzeczywistości obozowej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat relacji kat – ofiara w tekście wyjaśnić, na czym polega Dekalog 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu prowadzenia rozmowy przez więźniów przed 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście fragmenty o charakterze egzystencjalnym, filozoficznym i eschatologicznym oraz

			odwrócony w rzeczywistości obozowej • omówić sposób przedstawienia w tekście tragizmu więźniów	przybyciem transportu	określić ich funkcję
73.,74. Ludzie w systemie zbrodni- <i>Medaliony</i> Zofii Nałkowskiej	• omówić treść tekstu • opisać sytuację ludzi w czasie wojny	• rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• omówić sposób przedstawienia katów w tekście • omówić kreację narratora utworu	• dokonać analizy języka, którym posługuje się autorka	• podjąć dyskusję na temat możliwości oceniania ludzi, którzy znaleźli się w sytuacji granicznej
75. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
76. i 77. Rzeczywistość łagrów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego	• omówić treść tekstu • wymienić kolejne elementy systemu opresji w ZSRR • opisać rzeczywistość obozową	• scharakteryzować opisaną w tekście Wielką Przemianę więźnia • omówić funkcje i znaczenie poszczególnych instytucji obozowych • omówić hierarchię panującą w obozie	• zaprezentować obóz jako instytucję wychowawczą • omówić mechanizmy obronne więźniów	• dokonać analizy przedstawionego w tekście stopniowego pozbawiania więźnia człowieczeństwa	• omówić kontekst biograficzny utworu
78. Problematyka moralna <i>Innego świata</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego	• zaprezentować bohaterów utworu	• omówić relacje pomiędzy więźniami • omówić postawy więźniów, którzy dali się całkowicie upodlić • omówić postawy więźniów, którzy podjęli próbę zachowania człowieczeństwa	• zaprezentować obóz jako system utrzymywania więźniów tuż poniżej granicy człowieczeństwa • porównać sposoby ukazania więźniów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i	• dokonać analizy procesu reifikacji • zinterpretować rozdział <i>Upadek Paryża</i>	• omówić funkcję literatury w świecie łagrów przedstawionym w <i>Innym świecie</i>

			w utworach Tadeusza Borowskiego		
79. <i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – literatura piękna czy literatura faktu?	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować literaturę faktu • zdefiniować literaturę piękną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy literatury faktu w utworze • wskazać cechy języka świadczące o przynależności utworu do literatury pięknej • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie klamry kompozycyjnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne płaszczyzny interpretacji tekstu: psychologiczną, polityczną, socjologiczną, filozoficzną, etyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Inny świat</i> ze znanym sobie przykładem literatury faktu
80. i 81. Historia deformuje, pamięć ocala – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • omówić historie poszczególnych ludzi, na których koncentruje się Marek Edelman • wymienić postacie historyczne, o których jest mowa w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w relacji Marka Edelmana wydarzenia istotne z perspektywy historycznej i te pomijane w raportach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy wielką a małą historią • przedstawić sposób mówienia przez Marka Edelmana o Mordechaju Anielewiczu • omówić sposób relacjonowania w tekście wydarzeń i funkcję komentarzy Edelmana 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu mówienia przez Edelmana o sobie i swojej roli po powstaniu • omówić mechanizm pamięci w kontekście nawracania motywów w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Markowi Edelmanowi zarzucano demitologizację powstania w getcie
82. O śmierci, życiu i Panu Bogu – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall	<ul style="list-style-type: none"> • omówić powody wybuchu powstania w getcie przedstawione przez Marka Edelmana • zaprezentować różne sposoby mówienia o śmierci w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować funkcję Marka Edelmana w getcie i omówić jej wpływ na bohatera • zaprezentować sposoby postrzegania Boga przez bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób mówienia o życiu w kontekście operacji serca • omówić wpływ doświadczeń życiowych człowieka na sposób postrzegania przez niego Boga 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie współlistnienia w tekście dwóch płaszczyzn czasowych • zinterpretować zakończenie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>El-mole-rachmim</i> w kontekście tekstu
WOJNA I OKUPACJA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
83. Tabu językowe					
<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować • wymienić 					

						<ul style="list-style-type: none"> • podlegające • wyjaśnić, i • tabu językow • wymienić • unikania jęz • nieakceptow • społecznie
*84. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową		
WOJNA I OKUPACJA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI						
85. Interpretacja porównawcza						<ul style="list-style-type: none"> • wymienić • charakteryst • interpretacji • zaprezent • sposoby por • utworów
WOJNA I OKUPACJA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE						
86.-87. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości						<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć • fakty, sądy i

